

**DIAGNOZA NA TEMAT ŚWIADOMOŚCI PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD
DZIECI I MŁODZIEŻY ZAMIESZKUJĄCYCH TEREN GMINY TŁUSZCZ**

Ośrodek Pomocy Społecznej Tłuszcz, 2014 r.

ŚWIADOMOŚĆ NA TEMAT PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY ZAMIESZKUJĄCYCH TEREN GMINY TŁUSZCZ

1. Opis terenu badań

Badanie przeprowadzono w Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu oraz w Zespole Szkół im. K.K. Baczyńskiego.

2. Charakterystyka badanej populacji

W badanej populacji wzięły udział 2 klasy (jedna klasa w ZS = 30 osób oraz jedna klasa w Gimnazjum w Tłuszczu = 24 osób). Badanymi byli uczniowie w/w szkół.

3. Cel badania

Celem badania jest ocena świadomości dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

4. Narzędzie badawcze

Narzędzie jakie zostało wykorzystane do badania to kwestionariusz ankiety. Wszystkie ankiety zostały wypełnione i zwrócone. Badanie przeprowadzono w dwóch różnych klasach, zatem przygotowane zostały dwa różne kwestionariusze. Kwestionariusz został opracowany przez koordynatora Zespołu Interdyscyplinarnego. Ankiety były wręczane uczniom osobiście przez pedagogów szkół. Ankieta dla uczniów gimnazjum składa się z 11 pytań, w tym:

- dwóch pytań otwartych
- trzech pytań zamkniętych wielokrotnego wyboru
- sześciu pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru.

Ankieta dla uczniów szkoły średniej składa się z 10 pytań, w tym:

- dwóch pytań otwartych
- dwóch pytań zamkniętych wielokrotnego wyboru
- sześciu pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru

5. Analiza przeprowadzonych ankiet:

Tabela 1. Płeć i wiek respondentów

Płeć	Wiek				
	13	14	16	17	18
Dziewczęta	6	8	8	5	1
Chłopcy	4	6	4	8	4
Razem	10	14	12	13	5

Z tabeli 1 wynika, że zdecydowaną większość badanych stanowiły dzieci w wieku 17 i 14 lat, odpowiednio w liczbie 13 osób i 14 osób. Badanych w wieku 13 lat było 10 osób. Najmniejszą grupę badanych stanowiła młodzież w wieku 18 lat, w liczbie 5 osób.

Tabela 2. Płeć badanych

Płeć	Liczba
Dziewczęta	28
Chłopcy	26
Razem	54

Tabela 2. przedstawia rozróżnienie z uwagi na płeć badanych. Większą część badanych stanowiły dziewczęta - 28, chłopcy – 26. Łączna suma badanych wyniosła 54 osoby.

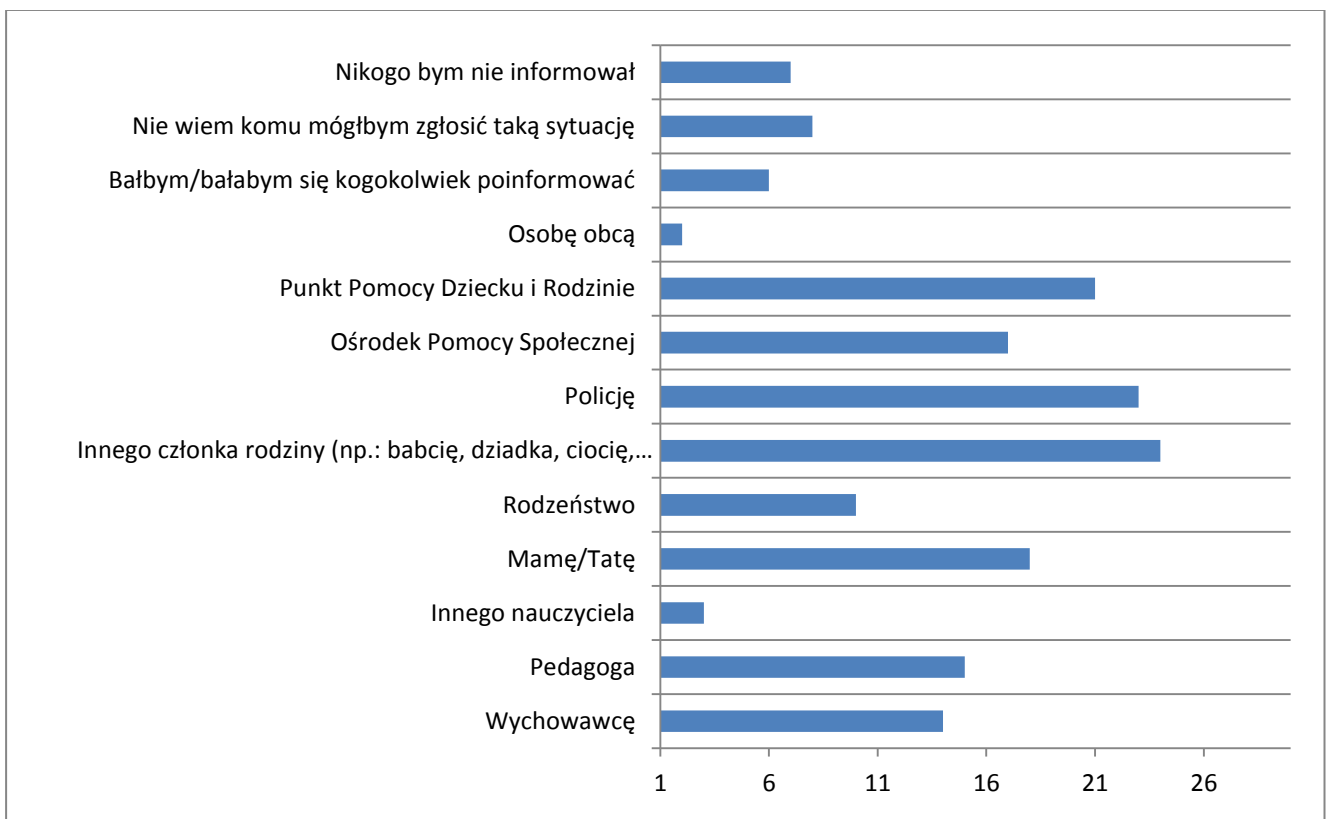
Wykres 3. Wiedza na temat przemocy w rodzinie.

Z wykresu 3 wynika, że 52 osoby badane wiedzą czym jest przemoc w rodzinie. 2 osoby nie mają świadomości na czym polega zjawisko przemocy w rodzinie.

Wykres 4. Znajomość instytucji, w sytuacji przemocy w rodzinie.

(Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie?)

Wykres 4 przedstawia, że dzieci i młodzież o doznawaniu przemocy w rodzinie najchętniej poinformowałyby:

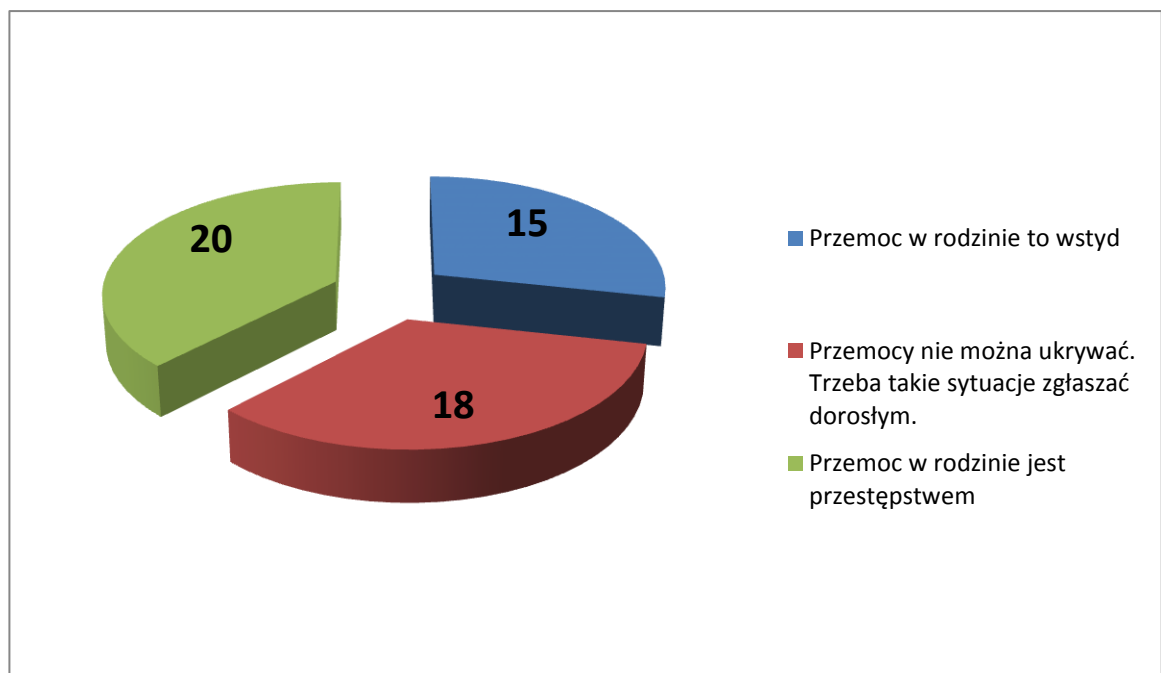
- Innego członka rodziny, np. babcię, dziadka, ciocię, wujka – 24 osoby
- Policję – 23 osoby
- Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie – 21 osób

W dalszej kolejności zaufaniem obdarzyliby mamę lub tatę – 18 osób a także Ośrodek Pomocy Społecznej – 17 osób. 15 badanych wskazało pedagoga jako osobę, której zgłosiłoby zdarzenie, następnie wychowawcę – 14 osób. Rodzeństwu 10 osób powierzyłoby informację o przemocy w rodzinie. 8 osób z badanych nie wie, kogo można w takiej sytuacji powiadomić. 7 osób doznając przemocy w rodzinie nigdzie nie zgłosiłoby tego faktu. Strach przed poinformowaniem kogokolwiek wskazało 6 osób. 3 z badanych zgłosiłoby sytuację do innego nauczyciela, a 2 powiadomiłoby osobę obcą.

Pytanie było pytaniem zamkniętym wielokrotnego wyboru.

Wykres 5.

Uczniowie badani w gimnazjum (24 osoby) zostali w ankiecie zapytani o wskazanie twierdzeń, z którymi się zgadzają.

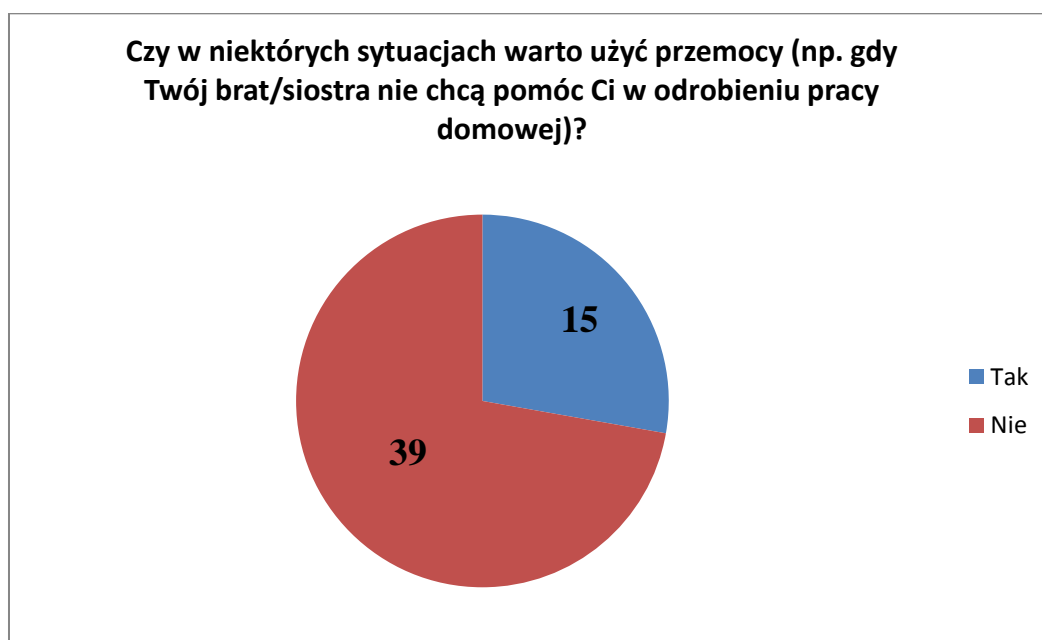

Wykres 5 przedstawia ilość osób, które wskazały daną odpowiedź. Badani mogli wskazać jeszcze 3 warianty, tj.:

- Jeśli w domu ktoś, kogoś bije, to znaczy że ta osoba sobie na to zasłużyła.
- Rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć.
- Sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą.

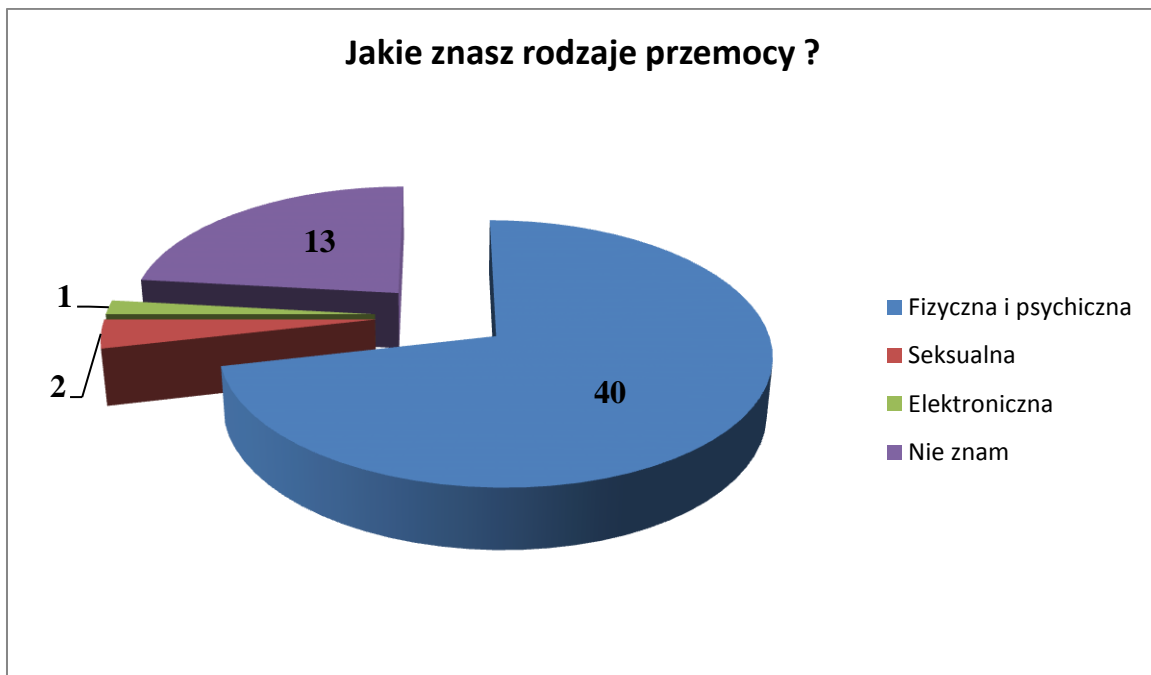
Powyższych stwierdzeń nikt z badanych nie zaznaczył. Pytanie, było pytaniem zamkniętym wielokrotnego wyboru.

Wykres 6. Wartość stosowania przemocy w osiągnięciu celu.

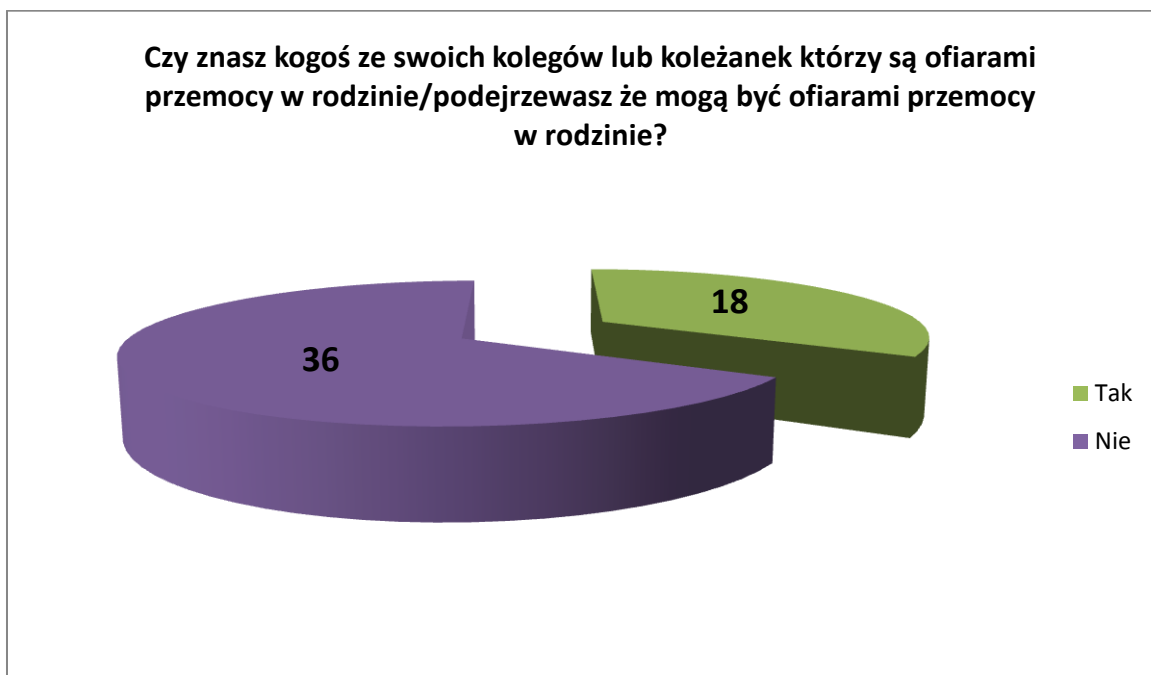
Wykres 6 prezentuje stanowisko badanych, wobec przemocy jako narzędzia do osiągnięcia celu. 39 osób odpowiedziało, że nie warto stosować przemocy, nawet jeśli miałyby to pomóc w realizacji zadania. 15 osób uważa, że czasami warto użyć siły aby osiągnąć cel.

Wykres 7. Rodzaje przemocy.

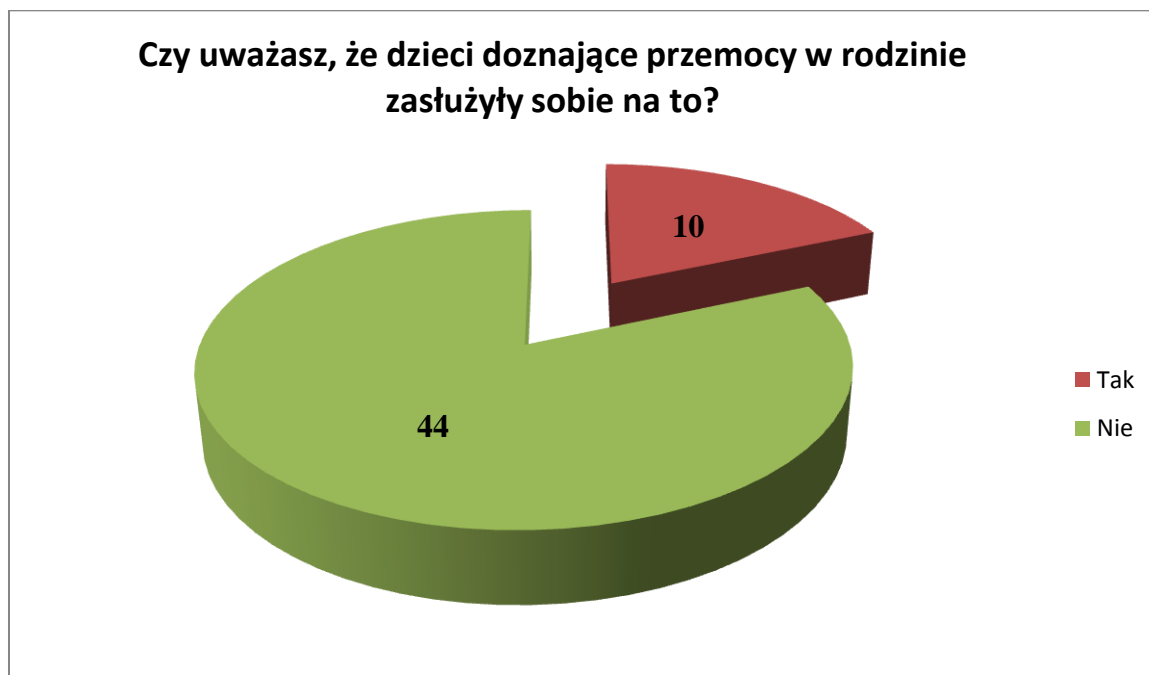
Najczęściej podawaną odpowiedzią na zadane pytanie była przemoc fizyczna i psychiczna (40 osób). 2 osoby napisały „seksualna”, 1 osoba wpisała, że zna przemoc „elektroniczną”. 13 z pytanych nie zna jakiegokolwiek rodzaju przemocy. Pytanie było pytaniem otwartym.

Wykres 8. Wiedza na temat osób, które są lub mogą być dotknięte przemocą w rodzinie.

Wykres 8 przedstawia ilość osób, które znają osoby dotknięte przemocą w rodzinie lub podejrzewają ich o doznawanie przemocy. 36 osób z ankietowanych odpowiedziało, że nie znają takich osób. 18 uczniów odpowiedziało, że ma podejrzenia w związku z doznawaniem przemocy w rodzinie wśród swoich rówieśników.

Wykres 9. Doznawanie przemocy w rodzinie jako zasłużona kara.

Z wykresu 9 wynika, że 44 uczniów uważa że dzieci doznające przemocy w rodzinie nie zasłużyły na takie traktowanie, natomiast 10 uczniów twierdzi że dzieci będące ofiarami przemocy w rodzinie zasłużyły sobie na taką karę.

1. Wnioski

Przedmiotem badań było zbadanie świadomości na temat przemocy w rodzinie wśród dzieci i młodzieży zamieszkujących teren gminy Tłuszczu. Istotnym zadaniem jest określenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, której ofiarami są osoby niepełnoletnie. Skala zjawiska przemocy w rodzinie wydaje się być dość poważna, jeśli weźmie się pod uwagę, że istnieją osoby, które doświadczają przemocy, natomiast nikt o tym nie wie. Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym, jak widać obecnym również w gminie Tłuszcz.

W badaniu wzięło udział 28 dziewcząt i 26 chłopców w wieku 13-18 lat. Wyniki badania wskazują na wysoką świadomość zjawiska przemocy w rodzinie wśród dzieci i młodzieży zamieszkujących teren gminy Tłuszcz. Większa część ankietowanych ma świadomość tego czym jest przemoc w rodzinie i jakie są rodzaje przemocy (wykres 3 i 7).

Pozytywnym zjawiskiem zaobserwowanym w badaniu jest dość wysoka świadomość dzieci i młodzieży związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy zgłosić się w przypadku stosowania przemocy. Ankietowani mają świadomość kogo należy poinformować o sytuacji zagrożenia (wykres 4). Instytucjami i osobami, które dzieci i młodzież obdarzą zaufaniem w sytuacji zagrożenia jest członek rodziny (dalszy krewny), policja a także Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie, działający na terenie gm. Tłuszcz. Rysuje się obraz społeczności bardzo dobrze poinformowanej. Warto ponadto dodać, iż do sprawnego funkcjonowania nie wystarczy sama wiedza, lecz również działanie. Deklaracja o znajomości osób i instytucji nie jest równoznaczna z podjęciem działania na rzecz ofiary przemocy, ponieważ wśród badanych znalazła się grupa osób, która nikomu nie zgłosiłaby sytuacji przemocy w rodzinie.

Obecność stereotypów wśród dzieci i młodzieży jest dostatecznie zakorzeniona (wykres 5). Większa część badanych wskazała, że przemoc jest przestępstwem, przemoc nie można ukrywać i należy takie sytuacje zgłaszać dorosłym, jednakże znaczna część badanych wskazała również że przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wstydlwym. Co wskazuje na fakt, że jeśli będą doznawać przemocy w rodzinie, będą to ukrywać, a tym samym nie uzyskają pomocy.

Dzieci i młodzież w przeważającej części są świadomi, że nie istnieją sytuacje, podczas których warto byłoby użyć przemocy w osiągnięciu celu. Mają świadomość,

że nie warto używać siły, ani krzywdzić innych z uwagi na własne potrzeby. Niewielka część uczniów twierdzi, że w poszczególnych przypadkach warto stosować przemoc wobec drugiej osoby. Ta część osób wskazuje na ogromną potrzebę edukacji w zakresie przemocy w rodzinie, ponieważ jednocześnie istnieje przekonanie że dzieci będące ofiarami przemocy w rodzinie zasłużyły sobie na taką karę (wykres 9).

Przeprowadzone badanie wskazuje na jednoznaczny wniosek: mimo dużej świadomości wśród dzieci i młodzieży w zakresie przemocy w rodzinie istnieje potrzeba dalszej edukacji i profilaktyki. Badani wykazali, że mają świadomość zagrożenia, zdają sobie sprawę, że przemoc jest przestępstwem i stanowi niebezpieczeństwo, jednakże nie zawsze zgłaszają sytuacje do odpowiednich instytucji i nadal twierdzą że zjawisko przemocy jest zjawiskiem wstydlwym. Należy podjąć działania edukacyjne w kierunku dzieci i młodzieży. Ważnym elementem pracy z mieszkańcami gminy Tłuszcz są działania profilaktyczne. Wsparcie edukacyjne i informacyjne na szeroką skalę, zminimalizuje ryzyko zagrożenia skutkami przemocy w rodzinie. Świadome dzieci będą miały szansę znalezienia i skorzystania z odpowiedniej pomocy, a tym samym zwiększą prawdopodobieństwo rozwiązania trudnej sytuacji domowej. Polityka społeczna prowadzona na terenie gminy powinna podjąć wzmożone działania w kierunku podniesienia świadomości, edukacji i informacji wśród dzieci i młodzieży zamieszkujących teren gminy Tłuszcz.

W załączeniu:

1. Załącznik nr 1
2. Załącznik nr 2

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

Ankieta, którą zgodziłeś się wypełnić jest anonimowa i będzie wykorzystana wyłącznie w celu naukowym.. Dotyczy przemocy w rodzinie. Potrwa ok. 5 minut. Bardzo proszę o szczere odpowiedzi.

1. Czy wiesz czym jest przemoc ?

Tak

Nie

2. Czy wiesz czym jest przemoc w rodzinie?

Tak

Nie

❖ Jeśli Tak, napisz własnymi słowami czym jest przemoc w rodzinie:

.....
.....

3. Jakie znasz rodzaje przemocy ? Wymień te, które znasz:

.....

4. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach warto użyć przemocy ? (Np. gdy Twój brat/siostra nie chcą pomóc Ci w odrobieniu pracy domowej)

Tak

Nie

5. Czy uważasz, że byłeś lub jesteś ofiarą przemocy domowej ?

Tak

Nie

6. Czy znasz kogoś ze swoich kolegów lub koleżanek, którzy są ofiarami przemocy w rodzinie/podejrzewasz że mogą być ofiarami przemocy w rodzinie?

Tak

Nie

7. Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie?

Wychowawcę

Ośrodek Pomocy Społecznej

Pedagoga

Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie

Innego nauczyciel

Mamę/Tatę

Rodzeństwo

Innego członka rodziny

(np.: babcię, dziadka,

ciocię, wujka)

Policję

Bałbym/bałabym się

kogokolwiek poinformować

Nie wiem komu mógłbym

zgłosić taką sytuację

Nikogo bym nie informował

8. Czy uważasz, że dzieci doznające przemocy w rodzinie zasłużyły sobie na to?

Tak

Nie

9. Czy uważasz, że należałoby poinformować kogoś z dorosłych, gdyby ktoś z Twoich bliskich (z rodziny lub znajomych) doznawał przemocy w rodzinie?

Tak

Nie

10. Zaznacz, co Twoim zdaniem jest przemocą w rodzinie:

Popychanie

Szantaż

Uderzanie

Ośmieszanie

Kopanie

Grożenie

Duszenie

Nadmierna krytyka

Szarpanie

Wymuszanie współżycia seksualnego

Przypalanie ciała przedmiotami

Ograniczanie snu i

Policzkowanie

pożywienia

Wyśmiewanie

Proszę o podanie danych społeczno-demograficznych na Twój temat:

1. Płeć

- Kobieta
- Mężczyzna

2. Wiek:

3. Liczba osób w rodzinie:

4. Miejsce zamieszkania:

- Wieś
- Miasto do 50 tyś. mieszkańców
- Miasto d 50 tyś. -100 tyś mieszkańców

5. Jestem uczniem/uczennicą:

- Liceum
- Technikum
- Szkoła zawodowa

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

Ankieta, którą zgodziłeś się wypełnić jest anonimowa i będzie wykorzystana wyłącznie w celu naukowym.. Dotyczy przemocy w rodzinie. Potrwa ok. 5 minut. Bardzo proszę o szczerą odpowiedź.

1. Czy wiesz czym jest przemoc ?

Tak

Nie

2. Czy wiesz czym jest przemoc w rodzinie?

Tak

Nie

❖ Jeśli Tak, napisz własnymi słowami czym jest przemoc w rodzinie:

.....
.....

3. Jakie znasz rodzaje przemocy ? Wymień te, które znasz:

.....

4. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach warto użyć przemocy ? (Np. gdy Twój brat/siostra nie chcą pomóc Ci w odrobieniu pracy domowej)

Tak

Nie

5. Czy uważasz, że byłeś lub jesteś ofiarą przemocy domowej ?

Tak

Nie

6. Czy znasz kogoś ze swoich kolegów lub koleżanek, którzy są ofiarami przemocy w rodzinie/podejrzewasz że mogą być ofiarami przemocy w rodzinie?

Tak

Nie

7. Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie?

Wychowawcę

Pedagoga

Innego nauczyciel

Mamę/Tatę

Rodzeństwo

Innego członka rodziny
(np.: babcię, dziadka,
ciocię, wujka)

Policję

Ośrodek Pomocy
Społecznej

Punkt Pomocy Dziecku i
Rodzinie

Osobę obcą

Bałbym/bałabym się

kogokolwiek poinformować

Nie wiem komu mógłbym
zgłosić taką sytuację

Nikogo bym nie informował

8. Czy uważasz, że dzieci doznające przemocy w rodzinie zasłużyły sobie na to?
- Tak Nie
9. Czy uważasz, że należałoby poinformować kogoś z dorosłych, gdyby ktoś z Twoich bliskich (z rodziny lub znajomych) doznawał przemocy w rodzinie?
- Tak Nie
10. Zaznacz, co Twoim zdaniem jest przemocą w rodzinie:
☐ Popychanie	☐ Wyśmiewanie
☐ Uderzanie	☐ Szantaż
☐ Kopanie	☐ Ośmieszanie
☐ Duszenie	☐ Grożenie
☐ Szarpanie	☐ Nadmierna krytyka
☐ Przypalanie ciała przedmiotami	☐ Wymuszanie współżycia seksualnego
☐ Policzkowanie	☐ Ograniczanie snu i żywienia

21. Zaznacz stwierdzenia, z którymi się zgadzasz:

- Przemoc w rodzinie to wstyd.
- Jeśli w domu ktoś kogoś bije, to znaczy że ta osoba sobie na to zasłużyła.
- Przemocy nie można ukrywać. Trzeba takie sytuacje zgłaszać dorosłym.
- Przemoc w rodzinie jest przestępstwem.
- Rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć.
- Sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą.

Proszę o podanie danych społeczno-demograficznych na Twój temat:

5. Płeć
- Kobieta
 - Mężczyzna
6. Wiek:
7. Liczba osób w rodzinie:
8. Miejsce zamieszkania:
- Wieś
 - Miasto do 50 tys. mieszkańców
 - Miasto d 50 tys. -100 tys mieszkańców